

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partitum Semitas seu partes, & Fasciculum
Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

cap. 3. De modo exercendi & practicandi in genere præsentiam Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

CAP. III.

*De modo exercendi & practicandi in genere
præsentiam Dei.*

Variis modis explicant Sancti Patres praxin
exercitium adeò excellens & Divinum præsentiam
Dei.

De simil. S. Anselmus tribus modis docet hanc praxin habe
z. 163. posse: *Intellectu, Amore & Visu.* Et per intellectum
sapimus, per amorem justificamur; per visum beatificamur.
Per viam cognitionis, amoris & gaudij: cognoscendo,
amando & gaudento Deo. Et correspondet
tribus actibus beatificis: Visioni, Amori, & Gaudij
quos Beati exercent in cœlis.

Ad frat. in S. Bernardus alium producit modum præcedenti
eremo. ablimilem. *Tribus modis se exhibet anima coram Deo*
cogitatione, affectione & intentione: ut cogitatio sit pura,
et affectio pura, intentio recta. Triplici via incedere
debet anima coram Deo, cogitatu sancto, affectu puro
& intentione rectâ.

29. comp. S. Basilius fundat præsentiam Dei in exercitio d
explic. q. 80 rum virtutum: in vigilantia rerum spiritualium, &
temperantia rerum temporalium. Interrogat S. Doctor
Quare deficiunt menti cogitationes bona, quæ Deo
animæ præsentem efficiunt? Et respondet: quia de-
ficit illuminatio. Et subjungit: *Quare deficit illu-*
minatio? quia dormitat, quod illuminari debet.
Inquit ulterius: *Quare dormitat? & tandem re-*
spondet? Quia anima oculus non est vigilans & sobrius
non est vigilans ad spiritualia, & sobrius ad temporalia.
Hæc præsentia, juxta mentem & consilium ejusdem
Sancti Doctoris, debet esse pura; ne vanis cogitatio
Orat. 1. A- nibus eam conspurcemus: quod fit, secundum Nazianzenum,
pol. Divinas species & imagines purus nudis terrenis
formis permixtas sæpè in se circumferendo.

lib. 9. conf. S. Augustinus docet modum reperiendi præsentiam
Dei in creaturis: *Si quis audit, dicunt hæc omnia*

Non ipsa nos fecimus, sed fecit nos, qui manet in aeternum. Qui habet aures apertas audiendi, audiat, omnes omnino creaturas in has prorumpere voces: non sumus à nobis, non ipsas nos fecimus; sed à Deo, qui vivit in aeternum, producta, creatæque, sumus, & conservamur in esse.

Quod si deinde petas ab eodem D. Augustino, quomodo Deus sit in creaturis, & creaturæ in Deo; triplici respondebit similitudine: primo id ostendit similitudine spongiæ: *Sicut parva sponsia plena immenso mari.* Secundo, solis: *Tanquam globi vitrei per totum lumine diffuso.* Tertio, animæ rationalis: *Quæ spirituales ubique tota in corpore, & dat illi esse & operari.* Ita Deus est in mundo, &c.

S. Ignatius Loyola, qui in tam sancto & Divino presentia Dei exercitio fuerat eminentissimus, quinque modis Deum sibi reddebat presentem. Primo, tanquam Judicem, ac propterea singulis horis *receptus canebat*, diligentiissime examinando potentias suas in lumine sibi communicato à presentia Divina. Secundo, contemplantur Deum veluti Patrem, de cujus paterna providentia in summis etiam tribulationibus gaudebat: *In unius Dei recordatione & quasi ampellu per summam delectationem quiescebat.* Tertio, recognoscebat Deum tanquam primum principium omnium creaturarum, & visa quacunque re creata etiam minima, *confestim in Dei cogitationem amoremque rapiebat*: & in singulis *Ex relatione creaturæ Creatoris Potentiam, Sapientiam, Bonitatem ne Pontifex agnoscebat.* Quarto ad Deum, ut ad ultimum finem, *via cunctas suas dirigebat actiones: Omnes suas cogitationes, verba, opera in Deum tanquam in finem referebat, ad Deum ac Dei gloriam honoremque destinabat: atque hoc veluti symbolum (ad majorem Dei gloriam) semper habebat.* Quinto, assiduis ferventibusque desideriis ad claram ac intuitivam summi Boni visionem aspirabat: *Et tanto desiderio tenebatur ex hoc carcere & vinculis evanidi ad Christi cap. 1.* *Et ut quoties de morte sua cogitaret, temperare sibi à lachrymis præ lætitia non posset: dissolvi enim & esse cum Christo multò melius sibi existimabat.* Et hæc desideriis addebat ardentes preces jaculatorias, uti erant illæ:

*Nihil præter te, Domine. O si te homines cognoscere
Amore amoris tui moriar, qui amore amoris mei dignus
tus es mori.*

CAPUT IV.

*De Præsentia Dei per viam luminis
naturalis.*

Bino mediante lumine Deum nobis præsentem facere possumus: lumine rationis naturalis, & lumine supernaturali fidei. De primo dicitur hoc capite: De secundo in sequenti.

Præsentia Dei mediante cognitione naturali hoc modo in praxin redigenda est. Primò, cognoscendo creaturas non absolute; sed relative in ordine ad Creatorem, cum sint tot Divini Solis radij: *Prodierunt creatura à Deo tanquam radij à Sole*, asserit Nazianzenus. Et quemadmodum Sol (& est exemplum D. Thomæ) duobus modis cognosci potest, nempe: *in sua substantia, & in sua irradiatione*: ita Deus per seipsum, & per creaturas.

Quinquè viis, veluti docet Angelicus, nos conducunt creaturæ ad Creatorem. Primò per viam causalitatis. Secundò per viam motus. Tertio per viam possibilitatis. Quarto per viam limitationis. Quintò per ordinem totius Universi: omnes etenim creaturæ sunt effectus dependentes, mobiles, possibiles, limitati, ac cum ordine, mediisque convenientibus diriguntur in suum finem: ergò danda est una prima causa, à qua dependent: unum primum principium movens & non motum, à quo moventur: unum primum principium necessarium, à quo possunt recipere esse: unum esse infinitum & illimitatum, à quo sint participatæ: & una prima mens, quæ summa providentia & sapientia eas gubernet, fortiter & suaviter ordinando & dirigendo eas in suum finem.

Secundò.

*Orat. in
Christi Na-
tivitat.
1. 2. q. 93.
art. 2. 1.
part. 9. 2.
art. 3.*

111